

I

(Uznesenia, odporúčania, usmernenia a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU
ÚDAJOV

Stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)

(2007/C 91/01)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV (EDPS),

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 286,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 41,

so zreteľom na žiadosť Komisie o zaujatie stanoviska v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 prijatú 26. mája 2005,

ZAUJAL TOTO STANOVISKO:

I. ÚVOD

1. Návrh nariadenia, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) ⁽³⁾ (ďalej len „návrh“), obsahuje revízie väčšiny článkov nariadenia (ES) č. 1073/1999 ⁽⁴⁾. Toto nariadenie stanovuje operačné pravidlá pre tých, ktorí sú zapojení do vyšetrovania OLAF-u, a preto predstavuje právny základ operačných činností OLAF-u.

Konzultácie s EDPS

2. Komisia 15. septembra 2006 zaslala tento návrh EDPS. EDPS považuje zaslanie tohto návrhu za žiadosť o poskytnutie rady inštitúciami a orgánom Spoločenstva, ako sa uvádza v článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie (ES) č. 45/2001“). So zreteľom na záväznú povahu článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 EDPS víta výslovný odkaz na túto konzultáciu v preambule návrhu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Návrhom sa menia a dopĺňajú články 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 a 15.

3. Poznámky v tomto stanovisku sa vzťahujú primerane na návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) ⁽¹⁾.

Význam návrhu a odporúčania EDPS

4. Na základe účinku tohto návrhu na práva jednotlivcov na ochranu údajov a súkromia EDPS považuje za dôležité zaujať k nemu stanovisko. Vzhľadom na to, že tento návrh ustanovuje nové pravidlá, podľa ktorých má OLAF vykonávať vyšetrovania údajných nezákonných činností, je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa pri tom riadne zaručili práva na ochranu údajov a súkromia osôb zúčastnených na takýchto vyšetrovaniach, podozrivých porušovateľov ako aj zamestnancov a ostatných jednotlivcov, ktorí poskytujú informácie OLAF-u. Toto je ešte dôležitejšie vzhľadom na osobitne citlivý druh informácií, ktoré môže OLAF prípadne zhromažďovať a ktoré zahŕňajú údaje súvisiace s podozreniami so spáchania trestných činov, trestnými činmi, odsúdení za trestné činy, údajmi o zdravotnom stave a informáciami, ktoré by slúžili na to, aby bolo jednotlivcom odňaté právo, úžitok alebo možnosť uzatvárať zmluvy, pokiaľ tieto informácie predstavujú osobitné riziko pre práva a slobody osôb, ktorých sa údaje týkajú.

Hlavné časti návrhu a počiatkové poznámky

5. Navrhované zmeny a doplnenia nariadenia (ES) č. 1073/1999 reagujú na rôzne zámery a ciele ⁽²⁾. Niektoré zmeny a doplnenia sa napríklad zameriavajú na zvýšenie účinnosti a efektívnosti vyšetrovaní OLAF-u, napríklad na zabezpečenie toho, aby sa právomoc OLAF-u vzťahovala na vyšetrovanie hospodárskych subjektov v členských štátoch, ktoré získali finančné prostriedky Spoločenstva. Zámerom iných zmien a doplnení je uľahčiť medzi OLAF-om a rôznymi dotknutými inštitúciami výmenu informácií na úrovni EÚ ako aj na národnej úrovni o podozreniach zo zločinov ⁽³⁾. Napokon niektoré navrhované zmeny a doplnenia sa snažia zaručiť práva osôb zúčastnených na vyšetrovaní vrátane ich práva na ochranu údajov a súkromia a posilňujú procesné záruky.
6. EDPS súhlasí s tým, že zámery a ciele navrhovaných zmien a doplnení sú dôležité a v tomto zmysle návrh víta. EDPS osobitne oceňuje procesné záruky priznané podľa návrhu jednotlivcom. Uvedené platí obzvlášť vzhľadom na možnosť podozrivých žiadať o stanovisko poradcu audítora, či sa počas vyšetrovania dodržali procesné záruky. EDPS je tiež spokojný so zmenami a doplneniami, ktorých cieľom je poskytnúť viac informácií donášačom a informátorom. Z hľadiska zachovávaní práv na ochranu údajov a súkromia jednotlivcov sa EDPS domnieva, že návrh v porovnaní so súčasnou situáciou obsahuje v celku zlepšenia. EDPS napríklad víta ustanovenie uplatňovania niekoľkých práv na ochranu údajov počas vyšetrovaní, ako napríklad práva podozrivého byť informovaný o vyšetrovaní a práva vyjadriť sa.
7. Napriek celkovému kladnému dojmu sa však EDPS domnieva, že z hľadiska ochrany osobných údajov by sa návrh mohol ešte ďalej zlepšiť bez toho, aby sa ohrozili jeho ciele. EDPS najmä znepokojuje to, že návrh sa môže považovať za *lex specialis* upravujúci spracovanie osobných údajov zhromaždených v rámci vyšetrovaní OLAF-u, čo by malo prednosť pred uplatňovaním všeobecného rámca na ochranu údajov, ktorý sa nachádza v nariadení (ES) č. 45/2001. Toto vyvoláva veľké obavy vzhľadom na to, že štandardy uvedené v návrhu kladú menšie nároky na ochranu údajov než štandardy uvedené v nariadení (ES) č. 45/2001 a to bez akéhokoľvek zjavného odôvodnenia.
8. Aby sa tomu zabránilo v nasledujúcej časti sa uvádza analýza návrhu ktorá, na jednej strane opisuje jeho nedostatky a na strane druhej navrhuje konkrétne spôsoby ich riešenia. Je zřejmé, že táto analýza sa vo svojom rozsahu obmedzuje na ustanovenia, ktoré majú dosah na ochranu osobných údajov, najmä na článok 1, časť 5, 6 a 7, podľa ktorého sa vkladajú alebo menia a dopĺňajú články 7a, 8 a 8a.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 8.

⁽²⁾ Niektoré problémy, ktoré sa návrh snaží riešiť, vzniesol v minulosti Dvor audítora, Európsky parlament a boli uvedené aj v hodnotení činnosti, ktoré vykonal samotný OLAF.

⁽³⁾ Návrh stanovuje súbor opatrení na zabezpečenie toku informácií vo všetkých smeroch: z OLAF-u do inštitúcií a členských štátov a opačne.

II. ANALÝZA NÁVRHU

II.1. Preskúmanie jednotlivých článkov návrhu

II.1. a. Zásada kvality údajov

9. Zásada kvality údajov, ktorá je zakotvená v článku 4 nariadenia (ES) č. 45/2001, obsahuje rôzne špecifické aspekty. Podľa tejto zásady musia byť osobné údaje hlavne presné, musia sa zhodovať s objektívnou skutočnosťou a musia byť úplné a aktuálne. Po druhé, údaje nesmú byť neprimerané, ale musia byť postačujúce na to, aby existoval vzťah medzi týmito informáciami a účelom, na ktorý sa zamýšľajú použiť. Návrh obsahuje zásadu kvality údajov prostredníctvom článku 1, časť 5, podľa ktorej sa vkladá článok 7a1, čím sa od OLAF-u vyžaduje, aby sa snažil získať dôkazy v prospech ako aj v neprospech dotknutej osoby.
10. EDPS víta zahrnutie povinnosti snažiť sa získať dôkazy v prospech ako aj v neprospech dotknutej osoby, pretože toto ovplyvňuje presnosť a úplnosť spracovávaných údajov, čím sa ešte viac rešpektuje zásada kvality údajov a teda zvyšuje celková bezpečnosť ochrany údajov v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u.

II.1.b. Právo na informácie

11. Podľa tohto práva sa od tých, ktorí zhromažďujú osobné údaje, vyžaduje, aby jednotlivcov, ktorých sa tieto údaje týkajú, informovali o skutočnosti, že údaje o nich sa zhromažďujú a spracovávajú. Jednotlivci majú ďalej právo byť okrem iného informovaní o účeloch spracovávania, o príjemcoch týchto údajov a o svojich konkrétnych právach, ktoré majú ako osoby, ktorých sa dané údaje týkajú. Povinnosťou podávať informácie o spracovaní údajov jednotlivcov sa má zabezpečiť spravodlivosť spracovávania osobných informácií a zároveň je to nevyhnutná záruka ochrany práv jednotlivcov. V návrhu je toto právo zakotvené v článku 1 časť 5, podľa ktorej sa vkladá prvý pododsek v článku 7a2, a v článku 1 časť 7, podľa ktorej sa vkladá článok 8a.
12. EDPS víta zahrnutie prvého odseku článku 7a.2 a článku 8a, pokiaľ v súvislosti s konkrétnymi vyšetrovaniami, ktoré vykonáva OLAF, prispievajú k rešpektovaniu práva na ochranu údajov ustanoveného v článku 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001.
13. Okrem toho, že sa ustanovuje právo byť informovaný o spracovaní svojich osobných údajov, články 11 a 12, ktoré sa uplatňujú na situácie, keď sa informácie o jednotlivcoch zhromažďujú priamo od daného jednotlivca alebo od tretích strán, stanovujú, že informácie sa musia podávať jednotlivcom priamo, aby boli presne a úplne informovaní o priebehu spracovávania, ktoré sa ich týka. Tieto informácie zahŕňajú okrem iného účel, na ktorý sa údaje použijú, možných príjemcov údajov a právo na prístup k údajom.
14. Prvý odsek článku 7a2 ani článok 8a však nanešťastie neobsahujú podobné informačné požiadavky ako článok 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001, čím sa nestanovuje, aké informácie sa majú podávať jednotlivcom, aby sa zabezpečila spravodlivosť spracovávania. EDPS sa domnieva, že prvý odsek článku 7a2 a článok 8a by mali byť v súlade s článkom 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS preto navrhuje, aby sa v prvom odseku článku 7a2 a v článku 8a uvádzal výslovný odkaz na uplatňovanie článku 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001.
15. EDPS sa domnieva, že vznikne nejasná právna situácia, ak sa neuvedie odkaz na články 11 a 12. Návrh by naozaj vytvoril právny rámec na úpravu práva na informácie v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u, ktorý by bol odlišný od všeobecného rámca stanoveného v článku 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001. Takýmto rámcom by sa však poskytovala menšia záruka ochrany údajov než poskytuje všeobecný rámec. EDPS nevidí žiadny dôvod pre takýto poľutovaniahodný výsledok.

16. V článku 7a2 a druhom odseku článku 8a návrhu sa predpokladá výnimka ich uplatňovania, ak by sa podávanie informácií týkalo výkonu vyšetrovania. Generálny riaditeľ OLAF-u je podľa tejto výnimky oprávnený odložiť plnenie povinnosti vyzvať zúčastnenú osobu, aby sa vyjadрила.
17. EDPS poznamenáva, že možnosť obmedziť poskytovanie informácií v *určitých konkrétnych prípadoch* je v súlade s článkom 20 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorým sa ustanovujú niektoré obmedzenia tohto práva vrátane toho, keď je tak potrebné urobiť, aby sa i) predišlo trestným činom a zabezpečilo ich vyšetrovanie, ii) ochránili hospodárske alebo finančné záujmy členského štátu alebo Európskych spoločenstiev a iii) chránili osoby, ktorých sa dané údaje týkajú alebo práva a slobody ostatných.
18. EDPS poznamenáva, že podľa článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001 je obmedzenie práva na informácie sprevádzané rôznymi zárukami na zabezpečenie ochrany údajov. Konkrétne článok 20.3 stanovuje, že v prípade uloženia obmedzenia, je osoba, ktorej sa dané údaje týkajú, informovaná o zásadných dôvodoch a o svojom práve obrátiť sa na európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Poskytovanie takýchto informácií sa môže odložiť, ak by to uškodilo vyšetrovaniu.
19. Ustanovenia, ktoré v návrhu stanovujú obmedzenia práva na informácie, nie sú však sprevádzané zárukami na zabezpečenie ochrany údajov uvedenými v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001. V súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u sa preto obmedzenia práva na informácie stanovujú bez záruk, ktoré by sa uplatnili podľa všeobecného rámca ochrany údajov, čo je podľa EDPS neprimerané. EDPS s cieľom vyriešiť túto situáciu navrhuje, aby sa obmedzenie práva na informácie v druhom odseku článku 7a2 a v článku 8a prepojilo so zárukami v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001.

II.1.c. Právo na prístup

20. Právom na prístup sa jednotlivcom dáva možnosť zistiť či sa v súvislosti s nimi informácie spracovávajú a aký druh informácií ide. V návrhu je toto právo zakotvené v článku 1 časť 5, podľa ktorej sa vkladá druhý odsek článku 7a2 a článok 7a3.
21. Uvedené zmeny a doplnenia, t.j. druhý odsek článku 7a2 a článok 7a3 ustanovujú právo osoby podozrivej z protiprávneho konania byť informovaná o všetkých záležitostiach, ktoré sa jej týkajú. Konkrétnejšie stanovujú výkon tohto práva v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u. Po prvé, toto právo sa poskytne *na základe ukončenia vyšetrovania*, t.j. na konci vyšetrovania. Po druhé, poskytne sa súhrn záležitostí týkajúcich sa jednotlivca. Okrem toho sa poskytne prístup k záznamu pohovoru s podozrivou osobou.
22. EDPS víta zahrnutie druhého odseku článku 7a2 a článku 7a3, pokiaľ v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u konkretizujú v rámci ochrany údajov právo na prístup ustanovený v článku 13 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS sa však domnieva, že sa dá zlepšiť spôsob, akým je toto právo zakotvené v návrhu. EDPS je znepokojený tým, že právo na prístup tak, ako je uvedené v návrhu, sa nevyrovná rovnakému právu v nariadení (ES) č. 45/2001.
23. Podľa nariadenia (ES) č. 45/2001 sú jednotlivci v zásade oprávnení uplatniť svoje právo na prístup k svojim osobným údajom, pokiaľ nenastane jedna z konkrétnych situácií uvedených v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorá odôvodňuje obmedzenie tohto práva. V takom prípade, pokiaľ sa okolnosti nezmenia, sa môže obmedziť právo na prístup.
24. EDPS poznamenáva, že v návrhu nie je zakotvené všeobecné uplatňovanie práva na prístup. Návrh namiesto toho stanovuje uplatňovanie práva na prístup v *určitých procedurálnych etapách* a *vzhľadom na určité dokumenty*. Tým je právo na prístup v návrhu do určitej miery obmedzené časovo aj vecne.
25. Podľa druhého odseku článku 7a2 sa skutočne prístup môže získať len *na základe ukončenia vyšetrovania*, keď jednotlivec dostane súhrn záležitostí, ktoré sa ho týkajú, a po jeho pohovore s OLAF-om, keď sa tento už zaznamenal. Okrem týchto dvoch etáp počas vyšetrovania nie je vo všeobecnosti žiadny prístup k osobným informáciám. Pokiaľ ide o dokumenty, ku ktorým sa udelí prístup, EDPS poznamenáva, že podľa návrhu je prístup možný len k súhrnu záležitostí, ktoré sa týkajú daného jednotlivca, a k záznamu pohovoru v súlade s druhým odsekom bývalého článku 7a2 a článkom 7a.3. Nie je žiadny prístup k ostatným prípadným informáciám o jednotlivcovi, napríklad ku kópiám dokumentov, emailovým správam, záznamom telefonických rozhovorov, atď.

26. EDPS súhlasí s návrhom v tom, že je dôležité mať prístup k osobným informáciám počas dvoch procedúrnych etáp a vzhľadom na dva dokumenty uvedené v návrhu a víta zakotvenie práva prístupu za týchto okolností v návrhu. EDPS sa však domnieva, že návrh by vo všeobecnosti mal tiež stanovovať právo na prístup, ktoré prekračuje tieto dva prípady výslovne uvedené v návrhu.
27. EDPS si uvedomuje, že môže byť nesúhlas s myšlienkou zakotviť všeobecné právo prístupu počas vyšetovania. EDPS však pripomína, že OLAF môže odložiť prístup, ak v určitých prípadoch vyšetovania vznikne potreba zaručiť dôverný charakter vyšetovania podľa článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001. OLAF sa pri odložení prístupu naozaj môže spoliehať na článok 20, napríklad vtedy, keď sa má zaručiť prevencia a vyšetovanie trestných a iných činov. Poskytnutie všeobecného práva prístupu preto nebráni *ad hoc* obmedzeniam takýchto práv, ak nastanú uvedené dôvody.
28. Na základe uvedeného a s cieľom zabezpečiť v priebehu vyšetovania účinné právo na prístup, čím sa uznávajú aj jeho možné obmedzenia, EDPS navrhuje, aby sa do návrhu vložil zreteľný odkaz na právo jednotlivca mať prístup k svojim osobným údajom, ktoré sa nachádzajú vo vyšetovacom spise OLAF-u. EDPS sa najmä domnieva, že medzi prvý a druhý odsek článku 7a2 by sa mal vložiť odsek v súlade s týmto: „Každá osoba zúčastnená na vyšetovaní má právo prístupu k svojim osobným údajom zhromaždeným počas vyšetovania. Takéto právo (práva) môže podliehať obmedzeniam uvedeným v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001“.
29. Týmto odsekom by sa ustanovilo všeobecné uplatňovanie práva na prístup. Týmto by sa dosiahol nielen súlad, ale ani jednotlivci dotknutí vyšetovaním OLAF-u by nepodliehali menej priaznivému režimu, pokiaľ ide o prístup k osobným údajom.

II.1.d. Právo na opravu

30. Právo na prístup predchádza právu na opravu. Po tom, čo mali jednotlivci príležitosť prístupu k svojim údajom a mohli si overiť presnosť a zákonnosť spracovania, právo na opravu im umožňuje vyžadovať opravu každej neúplnej alebo nepresnej informácie.
31. Právo na opravu je podľa návrhu upravené spolu s právom na prístup. Článok 1 časť 5, podľa ktorého sa vkladá druhý odsek článku 7a2 a článok 7a3, sa odvoláva na možnosť podozrivého vyjadriť sa.
32. EDPS poznamenáva, že návrh *stricto sensu* neustanovuje právo na opravu ako také. Návrh namiesto toho ustanovuje právo *vyjadriť sa* a *schváliť alebo pridať pripomienky* (týkajúce sa v oboch prípadoch osobných informácií). EDPS považuje takéto výsady za rovnocenné právu na opravu a v súlade s článkom 14 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorým sa ustanovuje právny rámec práva na opravu nepresných informácií. EDPS sa domnieva, že v súvislosti s vyšetovaniami OLAF-u nie je možné poskytnúť jednotlivcom možnosť jednoducho *opraviť* informácie, ktoré považujú za neúplné alebo nepresné, zrejme preto, že v mnohých prípadoch je predmetom vyšetovania práve zisťovanie toho, či sú informácie presné. To je dôvod, prečo sa v tejto súvislosti právo na opravu môže poskytnúť, ako predpokladá návrh, tým, že sa umožní jednotlivcovi vyjadriť sa a uviesť pripomienky týkajúce sa týchto skúmaných osobných informácií.
33. EDPS sa okrem toho domnieva, že rovnaké úvahy o spôsobe, akým návrh upravuje právo na prístup, platia primerane aj na právo na opravu. Podľa návrhu má naozaj právo na opravu rovnaké nedostatky ako tie, ktoré sa už opísali v prípade práva na prístup: v návrhu nie je zakotvené všeobecné právo na opravu. Právo na opravu sa namiesto toho nenáležite obmedzuje na súhrn obvinení a na správu, ktorá nasleduje po pohovore.
34. EDPS sa domnieva, že návrh by mal ustanoviť všeobecné a nielen čiastočné právo na opravu. EDPS preto navrhuje vložiť do návrhu ustanovenie, ktorým by sa ustanovilo uplatňovanie práva na opravu. Konkrétne, za vetou *Každá osoba zúčastnená na vyšetovaní má kedykoľvek právo prístupu k svojim osobným údajom, zhromaždeným počas vyšetovania*, by sa malo pridať toto: „*a má právo vyjadriť sa k tomu, či osobné údaje sú nepresné alebo neúplné.*“ EDPS pripomína, že aj uplatňovaním článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001 môže OLAF dosiahnuť obmedzenie práva na opravu s cieľom zaručiť prevenciu, vyšetovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov.

35. V treťom odseku článku 7a2 sa uvádza možnosť vylúčiť uplatňovanie práva na prístup a opravu. Ako už bolo uvedené ohľadne obmedzenia práva na informácie, takéto obmedzenia by mali byť doprevádzané zárukami, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s článkom 20 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS preto navrhuje, aby sa obmedzené uplatňovanie týchto práv podľa návrhu uviedlo s výslovným odkazom na článok 20.

II.1.e. *Výmena osobných informácií*

36. Návrh ustanovuje výmenu osobných údajov v rámci európskych inštitúcií a s orgánmi členských štátov. Jedným z cieľov návrhu je v skutočnosti zlepšenie výmeny informácií medzi OLAF-om a orgánmi na úrovni EÚ a členských štátov.
37. EDPS by vzhľadom k tomu chcel zdôrazniť, že takéto výmeny by mali byť povolené len v rozsahu potrebnom pre konkrétny prípad a preto, aby sa splnili ciele vyšetrovania. V súlade s článkom 7 nariadenia (ES) č. 45/2001 EDPS ďalej pripomína, že príjemca údajov ich spracuje len na účely, na ktoré boli zaslané.
38. Návrh neustanovuje výmenu osobných údajov s tretími krajinami alebo na účely medzinárodnej spolupráce. V tejto súvislosti sa však môže predpokladať, že k takejto spolupráci príde. V tomto ohľade by EDPS rád zdôraznil, že tieto výmeny by sa mali umožniť len vtedy, ak tretia krajina zabezpečí primeranú úroveň ochrany osobných údajov alebo ak prenos spadá do rozsahu jednej z výnimiek ustanovených v článku 9 ods. 6 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS ďalej pripomína, že rovnaké pravidlá platia aj v prípade výmeny informácií medzi OLAF-om a inštitúciami a orgánmi EÚ, ktoré nie sú orgánmi Spoločenstva, ako napríklad EUROPOL alebo EUROJUST. EDPS v takých prípadoch dúfa, že sa schvália vhodné právne predpisy, ktorými sa ustanoví primeranosť rámca na ochranu údajov, ktorým by sa riadili inštitúcie a ktorý by im uľahčil prístup k informáciám pri dodržiavaní článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. Prípadne by sa mohli schváliť nové právne predpisy, systém ochrany údajov ktorých by sa považoval za rovnocenný so systémom Spoločenstva a inštitúcií pri dodržiavaní článku 7 nariadenia (ES) č. 45/2001, čo by tiež viedlo k odstráneniu obmedzenia na prenos údajov do týchto inštitúcií.

II.1.f. *Dodržiavanie nariadenia (ES) č. 45/2001*

39. Návrhom sa mení a dopĺňa článok 8 ods. 3 tak, že sa vkladá výslovný odkaz na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS víta zmenu a doplnenie článku 8 ods. 3, pokiaľ sa nimi potvrdzuje, že vždy, keď návrh neuvádza, ako sa v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u uplatňujú požiadavky na ochranu údajov, uplatní sa nariadenie (ES) č. 45/2001.
40. EDPS sa však domnieva, že článok 8 ods. 3 sám o sebe, t.j. bez zmien a doplnení navrhnutých v tomto stanovisku, nie je dostačujúci na zabezpečenie aspoň rovnakej úrovne ochrany osobných údajov, aká sa poskytuje podľa nariadenia (ES) č. 45/2001. Článok 8 ods. 3 sám o sebe nestačí, pretože by sa mohlo chápať, že má význam len vtedy, keď návrh nestanovuje, ako sa v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u uplatňujú požiadavky na ochranu údajov. Ak však návrh nestanoví, ako sa uplatnia požiadavky na ochranu údajov, ale pritom stanoví systém s nižšou ochranou údajov, potom by sa takýto nedostatočný systém mohol považovať za taký, ktorý má prednosť pred všeobecnou ochranou údajov zakotvenou v nariadení (ES) č. 45/2001. Cieľom uvedených zmien a doplnení navrhovaných ako konkrétne odkazy na nariadenie 45/2001 je vyhnúť sa takýmto rizikám výkladu.

III. **ĎALŠIE ÚVAHY**

III.1. **Ochrana donášačov**

41. EDPS plne súhlasí s návrhom, že kvôli väčšej transparentnosti je potrebné zabezpečiť primeraný stupeň informovanosti donášačov, a víta navrhovanú povinnosť poskytovať informátorom informácie o tom, či sa má začať vyšetrovanie.

42. EDPS odporúča dodržiavanie dôvernej identity donášačov počas vyšetrovania OLAF-u a po ňom. EDPS preto zastáva názor, že by bolo vhodné, aby sa do tohto návrhu vložil nový odsek, ktorým by sa zaručila dôverná identita donášačov. Zdá sa, že z právneho hľadiska súčasné záruky (oznámenie Komisie SEK/2004/151/2) nestačia. EDPS poznamenáva, že takéto ustanovenie by bolo v súlade so stanoviskom, ktoré k článku 29 dala Pracovná skupina pre ochranu údajov a ktorý sa zaoberá uplatňovaním pravidiel EÚ na ochranu údajov pre vnútorné systémy donášania ⁽¹⁾.

IV. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

43. EDPS víta tento návrh, pokiaľ sa ním viac objasňujú procedurálne záruky jednotlivcov dotknutých vyšetrovaním OLAF-u vrátane ochrany osobných údajov týchto jednotlivcov.
44. Z hľadiska zachovávanía práv na ochranu údajov a súkromia jednotlivcov sa EDPS domnieva, že návrh v porovnaní so súčasným právnym rámcem obsahuje zväčša zlepšenia. Zlepšením je napríklad prvý odsek článku 7a2 a článok 8a, keďže prispievajú k dodržiavaniu práva na informácie, a druhý odsek článku 7a2 a článok 7a3, ktoré potvrdzujú uplatňovanie čiastočného práva na prístup a opravu v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u.
45. EDPS okrem toho víta skutočnosť, že sa v návrhu zakotvuje, že nariadenie (ES) č. 45/2001 sa vzťahuje na všetky činnosti spracovania údajov, ktoré sa vykonávajú v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u, keďže sa tým pomôže zabezpečiť jednotné a homogénne uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa ochrany základných práv a slobôd jednotlivcov so zreteľom na spracovávanie osobných údajov.
46. Aj keď EDPS oceňuje zmeny a doplnenia, ktorých cieľom je zlepšovanie uvedeného procedurálneho práva a práva na ochranu údajov, znepokojuje ho skutočnosť, že väčšina navrhovaných zmien a doplnení nedosahuje minimálne štandardy ochrany údajov uvedené v nariadení (ES) č. 45/2001. EDPS je znepokojený tým, že v prípade, ak by sa návrh mohol považovať za nadradený uplatňovaniu všeobecného rámca na ochranu údajov, ktorý sa nachádza v nariadení (ES) č. 45/2001, v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u znamenalo by to neprijateľné oslabenie štandardov ochrany údajov. Toto podľa názoru EDPS vyvoláva osobitne veľké obavy vzhľadom na citlivú povahu typu údajov, ktoré sa v rámci vyšetrovaní OLAF-u môžu zhromažďovať. EDPS s cieľom vyhnúť sa takejto situácii žiada, aby zákonodarca Spoločenstva zohľadnil tieto otázky a pripravil na ich riešenie príslušné zmeny a doplnenia v návrhu:

47. *Nedostatky týkajúce sa práva na informácie v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u*

Poskytovanie informácií jednotlivcom, aby sa zaručilo, že spravodlivé spracovanie predstavuje nevyhnutnú záruku, ktorá sa neopodstatnene neohrozí, ako to teraz je v návrhu. S cieľom predísť tomuto, by sa mal návrh zmeniť a doplniť takto:

- i) prvý odsek článku 7a2 a článok 8a by mali obsahovať výslovný odkaz na článok 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001, aby sa zaručilo spravodlivé spracovanie.
- ii) Obmedzenie práva na informácie v prvom odseku článku 7a2 a v druhom odseku článku 8a by sa mali prepojiť so zárukami v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001.

48. *Nedostatky týkajúce sa práva na prístup v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u:*

Poskytovanie prístupu k osobným informáciám, takže sa jednotlivci môžu dozvedieť, či sa spracovávajú údaje, ktoré sa ich týkajú, predstavuje základ pre rešpektovanie osobných údajov. S cieľom zabezpečiť účinné práva na prístup, by sa mal návrh zmeniť a doplniť takto:

- i) Malo by sa vložiť nové ustanovenie, ktorým by sa, ako všeobecná zásada, zakotvilo právo na prístup k osobným údajom zhromaždeným v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u; toto ustanovenie by sa mohlo vložiť medzi prvý a druhý odsek článku 7a2. Toto ustanovenie by mohlo znieť takto: „Každá osoba zúčastnená na vyšetrovaní má právo prístupu k svojim osobným údajom zhromaždeným počas vyšetrovania. Takéto právo (práva) môže podliehať obmedzeniam uvedeným v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001“.

⁽¹⁾ Stanovisko 1/2006 o uplatňovaní pravidiel EÚ na ochranu údajov pre vnútorné systémy donášania v oblasti účtovníctva, vnútorných účtovných kontrol, otázok auditu, boja proti úplatkárstvu, bankovým a finančným trestným činom ((00195/06/EN WP 117).

49. *Nedostatky týkajúce sa práva na opravu v súvislosti s vyšetrovaniami OLAF-u:*

Právo na opravu nepresných alebo neúplných informácií je prirodzeným dôsledkom práva na prístup k osobným informáciám a ako také predstavuje základný kameň ochrany práva k osobným údajom. Obmedzenia práva na opravu by sa mali zaviesť len v rozsahu povolenom podľa nariadenia (ES) č. 45/2001. Návrh obsahuje ďalšie obmedzenia, ktorým by sa bolo treba vyhnúť, ako napríklad:

- i) Malo by sa vložiť ustanovenie o tom, že podozriví jednotlivci majú všeobecné právo vyjadriť sa ku každej informácii, ktorá sa ich týka, okrem výnimiek podľa článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001. Najmä po tom, keď sa stanovilo, že každá osoba zúčastnená na vyšetrovaní má *keďkoľvek právo prístupu k svojim osobným údajom zhromaždeným počas vyšetrovania*, malo by sa pridať, že táto osoba má následne právo vyjadriť sa k tomu, či nie sú jej osobné údaje *nepresné alebo neúplné*.
- ii) EDPS navrhuje, aby sa obmedzenie práva na prístup a opravu uvedené v 3. odseku článku 7a2 prepajilo so zárukami článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001.

50. EDPS okrem toho zastáva názor, že by bolo vhodné, aby sa do tohto návrhu vložil nový odsek, ktorým by sa zaručil dôverná identita donášačov.

V Bruseli 27. októbra 2006

Peter HUSTINX

*Európsky dozorný úradník pre ochranu
údajov*